

KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİNDE SON GELİŞMELERE AİT

ÖZETLER

ATROSHI, F. (1979): Fin Koyunlarında Ekonomik Özellikler ile Kan Karakterleri Arasında İlgiler. A. B. A., Vol: 49, No. 6, June 1981 (3334).

Üç bölgede, 19 çiftlikte 3 aylık ile 8 yaş arasındaki 1650 Fin koyununda Hb ve Tf ile eritrosit potasyumu ve glutation konsantrasyonları tayin edildi. Hb A tipindeki koyunların yıllık yapacağı verimi diğer Hb B ve AB tiplerine nazaran önemli bulundu (2. 61, 2. 40 ve 2. 06 kg.). Tf ve AD tipindeki koyunların bir batındaki kuzulama sayısı diğer tiplere nazaran önemli derecede yüksek olarak tesbit edildi (3. 4 v. s. 2. 7 - 3. 1).

Dr. Mehmet ÖRKİZ

ACRITOPOULOU, F. S., ALIFAKIOTIS, T., PAPPAS, V., ZERVAS, N. (1980): Sıfat Sezonunda, Koyunlarda Ovulasyon Sinkranizasyonu için Kullanılan Üç Metodun Mukayesesi. A. B. A. Vol. 49, No. 6, June 1981 (3343).

160 baş Karagouniko koyunu 4 gruba ayrılarak; I ci gruba 14 gün süre ile intervagi-nal sponge (50 - 60 mgr. medroxy-progesteron emdirilmiş) konulmuş ve sponge geri alındığında 500 IU. PMSG verilmiştir. II ci gruba 9 gün ara ile iki defa 15 mgr. PGF₂₀ enjekte edilmiştir. III cü gruba 9 gün ara ile 125 mikrogram ICI 80996 enjekte edilmiştir. IV cü grup kontrol grubu olarak kullanılmıştır. Bütün koyunlar kızgınlığın ilk 5 saati içinde ve 10 uncu saatten sonra olmak üzere 2 defa karagouniko koçları ile tohumlanmışlardır. Doğuran koyun nisbeti gruplarda sıra ile: % 59. 45, 56. 52, 63. 15 ve 71. 42 olarak 100 ko-yuna düşen kuzu sayısı da sıra ile: 140, 153, 158 ve 120 olarak bulunmuştur.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

BURBKART, M., SCHWINGHAMMER, A. (1980): Çeşitli Ticari Melez Kuzularda Besi Performansı ve Karkas Kaliteleri. A. B. A., Vol. 49, No. 6, June 1981 (3312).

Çalışmada; 16 baş German Blackheaded Mutton (GBM) X Merino Landschaf (ML), 14 baş Bleufaced Main (BM) X ML, 16 baş German Mountain X ML ve 16 baş ML erkek kuzu ortalama 20 - 24 kg. ağırlıkta iken besiyeye alınmıştır. Besi sonunda gruplarda canlı

ağırlık ortalamaları sıra ile 40. 0, 44. 6, 44. 3 ve 46. 3 kg. bulunmuş olup besi periyodunda gruplarda ortalama günlük canlı ağırlık artışları sıra ile: 381. 3, 336. 8, 309. 5 ve 356. 5 gram olarak tesbit edilmiştir. Ayrıca kilogram canlı ağırlık için sarfedilen nişasta birimi gruplarda sıra ile: 2260, 2536, 2760 ve 2672 olarak saptanmıştır.

Diğer taraftan, 16 baş GBM X ML, 16 baş BM X ML ve 16 baş ML dişi kuzular aynı şekilde besiyeye alınmışlardır. Besi sonunda, gruplarda canlı ağırlık ortalamaları sıra ile: 39. 5, 40. 5 ve 41. 5 kg., günlük ağırlık kazançları: 349. 7, 290. 0 ve 274. 0 gram ve 1 kg. lık canlı ağırlık artışı için tüketilen nişasta birimi 2650, 2433 ve 2731 olarak tesbit edilmiştir. Erkeklerde karkas ağırlığı ortalaması gruplarda sıra ile: 18. 6, 22. 2, 21. 1 ve 22. 2 olarak, karkas randımanı % 50. 1, 53. 4, 51. 1 ve 51. 4 olarak bulunmuştur. Buna karşılık, 3 grupta incelenen dişilerde, karkas ağırlığı ortalaması sıra ile: 19. 1, 20. 7 ve 20. 4 kg., karkas randımanı % 52. 2, 54. 0 ve 52. 9 olarak tesbit edilmiştir. Et / yağ oranı erkeklerde (1/0. 26 – 1/0. 23) dişilerden (1/34 – 1/0. 31) daha iyi olduğu saptanmıştır.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

KRUPINSKI, J. (1980): Kuzu Eti Üretimi İçin İngiliz Et Irkı Olarak Polish Merino Koyunlarının Ana Hattı Olarak Kullanılması. A. B. A. Vol. 5 May 1981 (2643).

15 baş Dorset Horn X Polish Merino (PM), 17 baş Ile de France X PM, 18 baş Shropshire X PM, 21 baş Southdown X PM, 20 baş Suffolk X PM ve 25 baş PM erkek kuzularında doğum ağırlığı ortalamaları sıra ile: 4. 2, 4. 7, 4. 6, 4. 6, 5. 5 ve 4. 5 kg. ve bunların 42 kg. civarında canlı ağırlığa eriştiklerinde günlük ortalama canlı ağırlık kazançları sıra ile: 268. 7, 250. 1, 260. 9, 236. 4, 285. 4 ve 255. 6 gram olarak tesbit edilmiştir. Yarım karkas ağırlığı ortalamaları sıra ile: 8. 6, 8. 4, 8. 8, 8. 9 ve 8. 8 kg. olarak karkas randımanları ise: 47. 36, 57. 11, 45. 72, 47. 63, 46. 96 ve 49. 79 olarak bulunmuştur. Gruplar arasındaki farklılıklar karkas randımanı dışında hepsinde önemli olarak saptanmıştır.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

LIPECKA, C., DZIEDZIC, R., GRUSZECKI, T. (1979): Farklı Hemoglobın Tipindeki Koyunlarda Fertilite ve Yapağı Verimi. A. B. A. Vol. 49, No. 6 June 1981 (3338).

Polonya'nın 376 baş Pomarian koyunları üzerinde yapılan araştırmada Hb AA, ve AB ve BB tiplerinin frekansının sıra ile: % 3. 2, 29. 5 ve 67. 3 olduğu, 23 başlık erkek toklu grubunda yapılan çalışmada Hb AB ve BB tiplerinin bulunduğu ve bunların frekansının

% 26. 1 ve 73. 9 olduğu tesbit edilmiştir. 3 Hb tipindeki 5. 5 yaşlı dişi koyunlarda yapağı üretimi sıra ile: 26. 65, 25. 99 ve 25. 08 kg. olup gruplar arasındaki farklılıklar önemli bulunmuştur. 1521 baş koçaltı koyundan Hb AB ve BB olan koyunlar Hb AB koçlar ile Hb AA, ve BB olan koyunlar Hb BB tipindeki koçlarla tohumlanmıştır. Bu koyunlarda doğum oranı, gruplarda sıra ile: % 95. 5, 92. 8, 97. 5, 94. 1 ve 90. 8 olarak; Kuzu oranı ise % 137. 7, 135. 3, 148. 7, 137. 5 ve 142. 2 olarak, Ölü doğumlar sıra ile: % 1. 7, 3. 9, 1. 7, 6. 3 ve 8. 6 olarak tesbit edilmiştir.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

MAVROGENIS, A. P., LOUCA, A. (1980): Saf ve Melez Koyunlarda Farklı Yetiştirme Sistemlerinin Etkisi. A. B. A. Vol. 49, No. 5 May 1981 (2649).

Süt üretim karakterleri üzerine farklı yetiştirme sistemlerinin etkisi 616 baş melez ve saf koyunlar üzerinde incelenmiştir. Saf yağlı kuyruklu Kıbrıs, Sakız ve İvesi koyunlar intensif, yarı intensif ve ekstensif şekilde bakım ve beslenmeye alınmışlardır.

Yağlı kuyruklu Kıbrıs X Sakız , Sakız X İvesi ve yağlı kuyruklu Kıbrıs X İvesi melez koyunları ekstensif şekilde beslenmişlerdir. İntensif şekilde yetiştirilen koyunlardan ekstensif ve yarı intensif şekilde yetiştirilenlere nazaran daha fazla süt, yağ ve protein elde edildi ($P < 0. 01$). Sakız ve İvesi koyunlar üretim yönünden yağlı kuyruklu Kıbrıs koyunlarına göre daha iyi bulundu ($P < 0. 01$). Fakat sütün ihtiva ettiği yağ ve protein bakımından daha aşağıda olduğu saptandı ($P < 0. 01$). Sakız X İvesi melezleri saf ırklara ve diğer mezelere göre yıllık süt yağı ve protein bakımından daha üstün bulundu ($P < 0. 01$). Laktasyon sayısının süt verimi üzerine etkisinin önemli derecede olduğu saptandı. En fazla süt verimi 4 ncü laktasyonda elde edildi.